

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

Hij zal ZICH over U met VREUGDE Verblijden. Hij zal ZWIJGEN in zijn liefde. Hij zal OVER U juichen met GEJUBEL.

17 De HEER, je God, zal in je midden zijn, hij is de held die je bevrijdt. Hij zal vol blijdschap zijn, verheugd over jou, in zijn liefde zal hij zwijgen, in zijn vreugde zal hij over je jubelen.

18 Alle treurende zal ik bijeenbrengen, verzamelen wie op je feesten moesten ontbreken. Hun vernedering drukte zwaar op de stad.

19 In die tijd zal ik afrekenen met je verdrukkers, de kreupelen zal ik redden, de verstrooiden bijeenbrengen. En hen die in de hele wereld werden veracht zal ik met eer en roem overladen.

20 In die tijd breng ik jullie terug. Ik zal jullie verzamelen, je zult met eer en roem overladen worden door alle volken op aarde. Met eigen ogen zullen jullie zien hoe ik je lot ten goede keer - zegt de HEER.

monde van
mooi afgewerkt
ruine is! 5 Nu da
weg zijn jullie in
maar weinig ge
ken maar nooit
warm; de daglo
gaten. 7 Dit zegt
eigenlijk ingesl
huis weer op. M
luister tonen -
weinig is het g
adem vernietig
ten. Omdat mi
uitslooft voor
dauw en bren
het koren, de
elk dier, en al
droogte getro
12 Zerubbab
priester, en v
oproep die de
den van de p
En het volk v
bode van de
jullie - sprec
14 Zo zette
Juda, en Jozu
nog over wa
van de HEER
werk op de
2 regering
de zever
Haggai. Hij
gouverneur
en tegen w
tempel no
jullie den
Zerubbab
1:15-2:23 in s

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Is hier niet nog een profeet?

4 UITGAAN TOT CHRISTUS

Deel 1

5 EREDIENST EN AVONDMAAL

Over de maaltijd van de Heer

Vele christenen vereenzelvigen het begrip 'eredienst' met de bediening van het Woord van God, ingebed in een vastgestelde liturgie.

6 WAT DOET ZE NU?

Over Bijbeljournaling

Bijbeljournaling is een praktische vorm van stille tijd houden, echt iets voor de doeners onder ons en mensen die leren door te schrijven, krabbelen of bezig zijn met hun handen.

7 VAN DE WERKVLOER

Reisverslag Hong Kong, Nieuw Zeeland en Sydney

Verslag van onze reis naar Hong Kong, Nieuw-Zeeland en Sydney van 6 december 2018 tot 12 januari 2019.

9 WOORDSTUDIE

Zorgzaam leiderschap

Een uitsluitend door Paulus gebruikt Grieks woord voor 'leiding geven' is *proïstamai*. Dit betekent letterlijk 'gaan staan voor', 'vooraan gaan staan' – en dat is precies wat iemand doet die leiding geeft.

10 HET HOOGLIED

Deel 49 - De hoogste taal van de liefde

Als je iemand diep in de ogen kijkt, kun je veel lezen van wat er in hem omgaat, of iemand vrolijk is of verdriet heeft.

11 EEN BLIK IN HET HEILIGDOM

Slot

Het tweede en derde voorwerp in het Heilige zijn respectievelijk de tafel van de toonbroden en het reukofferaltaar.

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of veelevoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

IS HIER NIET NOG EEN PROFEET?

Hugo Bouter

'Is hier niet nog een profeet van de Heere?' (1 Kon. 22:7).

'En laten twee of drie profeten spreken en laten de anderen het beoordelen (...) Als iemand meent een profeet te zijn of een geestelijk mens, laat hij erkennen dat wat ik u schrijf geboden van de Heere zijn' (1 Kor. 14:29-37 HSV).

Onlangs kwam ik in discussie met een broeder over de vraag hoeveel profeten van de Heere er nu waren overgebleven in de tijd van koning Achab. Waren het er honderd, of vierhonderd? Mijn gesprekspartner had het steeds over de 100 profeten die door Obadja waren verborgen volgens 1 Koningen 18, maar in hoofdstuk 22 zijn we jaren verder en zien we een nieuwe situatie na het herstel van de dienst van Jahweh door Elia. Ik denk dat Achab de keus van het volk heeft gerespecteerd, toen het riep: 'De Heere is God' (1 Kon. 18:39).

Het was ook niet voor niets dat koning Josafat, de leider van het tweestammenrijk, op bezoek kwam bij Achab, de leider van het tienstammenrijk, en een bondgenootschap met hem wilde sluiten. Ongetwijfeld had men in Jeruzalem ook gehoord over de reformatie die door de profeet Elia was ingeluid. De 400 profeten die Achab in 1 Koningen 22 in dienst had, waren dus een uitbreiding van de groep van 100 profeten van de Heere (plus Micha), terwijl de 850 profeten van de Baäl en van de Asjera die door Izebel waren gesponsord allemaal waren gedood aan de voet van de berg Karmel.

Als je bijvoorbeeld 1 Koningen 22:5-12 nauwkeurig leest, is het duidelijk dat de vierhonderd profeten van Achab profeten van de Heere waren, die namens de God van Israël profeteerden. Zie ook het vervolg. Achab bleef – althans in naam – de Heere dienen. Hij was een vooraanstaand christen, zouden we nu zeggen. Zo was het ook met zijn profeten, hoewel zij door toedoen van de Heere onder invloed van een leugengeest kwamen. Dit zal ook in de eindtijd Gods oordeel zijn over de verharding en de verblinding van de harten van de naambelijders (vgl. 2 Thess. 2:11-12). God zendt hun een werking van de dwaling om de leugen te geloven.

Ik wil echter niet eindigen in mineur, maar wijzen op de geestelijke vrijheid die er nu in de gemeente is om als profeet op te treden en de daarmee gepaard gaande vrijmoedigheid om een woord namens de Heere te spreken. Is hier niet nog een profeet? Misschien bent u dit wel? De aanduiding 'twee of drie profeten' wijst niet op een een-mans-bediening in de gemeente van Christus, maar op geestelijke vrijheid om met Gods Woord te dienen. Zo wordt de gemeente opgebouwd en kan ze groeien en bloeien.

Het woord dat gesproken wordt, zou echter ook een oordeelsaankondiging kunnen zijn over verkeerde gewoonten en praktijken, evenals dit bij de profetie van Micha het geval was. Zijn we dan ook bereid om te luisteren? Of denkt u dat God alles maar goedkeurt wat wijzelf bedenken en wat duidelijk in strijd is met de geboden en inzettingen van de Heere voor het gemeentelieven?

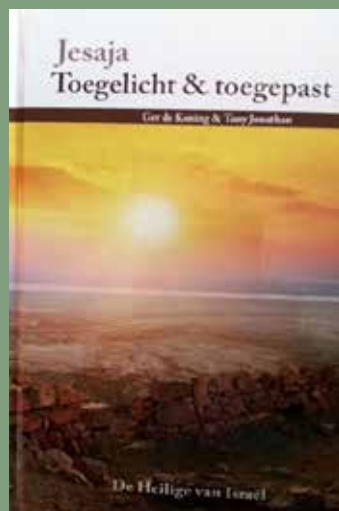
Een zegengroet namens de redactie bij het lezen van dit nummer van Rechtstreeks.

ADVERTENTIE

Jesaja 1-66 - Toegelicht & toegepast 23

De Heilige van Israël

Ger de Koning & Tony Jonathan

Het boek Jesaja is het omvangrijkste profetische boek van de Bijbel. Jesaja spreekt over de vervulling van Gods raadsbesluit met betrekking tot Zijn aardse volk. Via Gods volk is er ook zegen voor de heidenvolken. Deze vervulling zal plaatsvinden in het duizendjarig vrede-rijk.

Centraal staat Gods Messias, Jezus Christus, Die alle

beloften van God zal vervullen. Zijn eerste komst als de lijdende Knecht van de HEERE en ook Zijn tweede komst als Koning boven alle koningen worden uitvoerig belicht.

Gebonden uitgave met leeslint, 700 pagina's

Uitgeverij Daniël / Het Zoeklicht ISBN: 9789064512612

Prijs: 24,95 €

UITGAAN TOT CHRISTUS

DEEL 1

Uit: Grondbeginselen van het samenkomen, bewerking door Hugo Bouter

‘Laten wij daarom tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, terwijl wij Zijn smaad dragen’ (Hebr. 13:13).

Voorgangers in de gemeente

De brief aan de Hebreëen is geschreven aan christenen uit de Joden, die leefden in een tijd van vervolging en die daardoor gevaar liepen terug te keren tot het jodendom (zie o.a. Hebr. 3:12vv.; 6:4vv.; 10:26vv.). Het christendom was in de begintijd niet strikt gescheiden van het jodendom. Men bezocht de tempel en de synagoge (vgl. Jak. 2:2), maar men had ook de eigen christelijke samenkomsten (Hebr. 10:25).

Door de druk van de vervolging, die sinds de dood van Stefanus was ontstaan tegen de jonge gemeente, dreigden deze gelovigen af te vallen van het christelijk geloof en de belijdenis van de hoop op te geven. Weliswaar hadden zij aanvankelijk de roef van hun bezittingen met blijdschap aanvaard, maar zij hadden nog niet tot bloedens toe weerstand geboden in de strijd tegen de zonde, d.i. hier de geweldige druk van de vijandige machten die hen tot afval van het geloof probeerden te brengen (Hebr. 12:4). Daarom moest hun oog worden gericht op Christus, opdat zij standvastig zouden blijven in het geloof. Dat gebeurt in deze brief op bijzondere wijze, doordat Christus zowel in Zijn persoonlijke als ook in Zijn ambtelijke heerlijkheid wordt voorgesteld. De grootheid van de Persoon en het werk van Christus wordt steeds geschilderd in contrast met het jodendom, dat slechts het stempel van tijdelijkheid en onvolkomenheid droeg. Als men daarheen terugkeerde, ging men terug naar het bestel van dingen dat slechts een *schaduw* vormde van de hemelse, betere en blijvende dingen, die door Christus aan het licht zijn gebracht. Het zien op Christus, die in Zijn Persoon en in Zijn werk de wezenlijke inhoud vormt van het christelijk geloof, is het beste middel om voor afval bewaard te blijven.

In Hebreëen 13, dat o.a. handelt over voorgangers in de gemeente, valt eveneens alle nadruk op Zijn heerlijkheid en goddelijke onveranderlijkheid: ‘Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid’ (Hebr. 13:8; vgl. 1:12). Het thema ‘voorgangers’ is één van de drie onderwerpen in dit gedeelte die van belang zijn. De andere twee zijn: ‘de christelijke eredienst’ en ‘het uitgaan tot Christus buiten de legerplaats’ (Hebr. 13:9-16). In Hebreëen 13:7 gaat het om *reeds overleden* voorgangers, want er wordt gezegd dat wij hen in herinnering moeten houden en dat wij ook moeten letten op het einde van hun wandel. Zij hebben het einddoel van hun loopbaan al bereikt, maar wij mogen hen niet vergeten.

In Hebreëen 13:17 gaat het echter om voorgangers die *nog in leven zijn*, want wij worden opgeroepen tot

gehoorzaamheid en onderdanigheid ten opzichte van hen. Wij vinden hier dus onze verantwoordelijkheid tegenover hen en indirect ook iets over de verantwoordelijkheid van deze voorgangers zélf: zij waken over onze zielen en zullen straks rekenschap daarvan moeten afleggen.

Wat zijn eigenlijk ‘voorgangers’? In het Grieks betekent het woord: zij die leiding geven. In het Nederlands vinden we dit terug in het woord ‘voorgaan’, d.i. ‘vooropgaan’. Er zit ook de betekenis van ‘aanvoerder’ in. Een voorganger is te vergelijken met een generaal, die zijn leger aanvoert en daarbij daadwerkelijk *voorop* gaat. Christus Zelf is onze grote Voorganger, de overste Leidsman en Voleinder van het geloof (Hebr. 12:2). Maar Hij wil ook mensen als voorgangers gebruiken om de kudde van God te leiden.

Christus Zelf was de gelovige Hebreëen voorgegaan tot ‘buiten de legerplaats’, buiten het joodse kamp dat Hem verworpen had. En er waren ook trouwe voorgangers die consequent in zijn voetsporen traden en die de gelovigen ervan weerhielden om terug te keren naar het pad van het judaïsme. Wij moeten deze vermaningen ten aanzien van de voorgangers dus zien in het kader van de hele brief ¹.

Hebreëen 13:7 kunnen wij in verbinding brengen met Hebreëen 2:1-4, waar sprake is van de oorspronkelijke prediking van de Heer en van Zijn apostelen. Het getuigenis dat toen was gegeven, was het Woord van God dat door trouwe voorgangers was vastgehouden en aan de gelovigen was doorgegeven. Deze voorgangers hadden volhard tot aan het einde van hun loopbaan en zij hadden de waarheid van het Nieuwe Testament bewaard. Zij waren niet afgeweken van dat wat vanaf het begin was verkondigd, om een term uit de eerste brief van Johannes te gebruiken. Welnu, zegt de schrijver van Hebreëen: die voorgangers moeten jullie in herinnering houden en het geloof dat zij hebben getoond navolgen!

In Hebreëen 13:17 vinden wij een iets andere gedachte. Daar gaat het om de *huidige* voorgangers, die de kudde bij elkaar houden en de gelovigen bewaren bij de Heer, de overste Leidsman. Zo zullen wij niet van Hem afdwalen. Wij moeten dicht bij Hem blijven en daar waar Hij is, is ook ónze plaats. Wij zijn immers metgezellen, medegenoten van Hem. Is Hij als Priester in het heiligdom? Dan is onze plaats ook daar en mogen wij als priesterzonen Zijn voetstappen drukken. Is Hij onze Voorganger buiten de legerplaats? Dan dienen wij Hem ook daar te volgen en Zijn smaad te dragen.

1) De term ‘voorgangers’ is een algemene omschrijving van degenen die leiding geven aan de gelovigen, zoals blijkt uit Handelingen 15:22. Wij lezen daar van Judas en Silas, dat zij voorgangers onder de broeders waren. Maar in Handelingen 15:32 wordt van dezelfde mannen gezegd dat zij ook profeten waren. Voorgangers kunnen dus diverse gaven hebben. Het begrip strookt eigenlijk niet met ons democratische denken. Toch worden de voorgangers ook elders in de Schrift genoemd en behoren ze tot het normale beeld dat Gods Woord ons schetst van de Gemeente. En ook in onze tijd is er wel degelijk een plaats en een taak voor voorgangers onder de gelovigen, broeders die ons leiding geven in de Heer. Wij hebben hen te erkennen en hoogachting voor hen te hebben. Nu is het niet zo moeilijk om met dankbaarheid terug te denken aan overleden broeders, maar het is veel moeilijker om de voorgangers die nog in leven zijn te eren. Wij hebben de tijdgeest wat dat betreft niet mee. Toch zal de Heer geleidelijk erkenning in de harten bewerken; zoals van Samuël wordt gezegd, dat ‘geheel Israël tot de erkenning kwam, dat aan Samuël door de Heere het ambt van profeet was toevertrouwd’ (1 Sam. 3:20).

EREDIENST EN AVONDMAAL

OVER DE MAALTIJD VAN DE HEER

Hugo Bouter

‘Let op Israël naar het vlees: hebben niet zij die de offers eten, gemeenschap met het altaar?’ (1 Kor. 10:18).

Eredienst en offerdienst

Vele christenen vereenzelvigen het begrip ‘eredienst’ met de bediening van het Woord van God, ingebed in een vastgestelde liturgie.

Bijbels gezien is de eredienst veeleer de Avondmaalsviering aan de Tafel van de Heer. Eredienst is in feite lofofferdienst, het opofferen van ‘geestelijke offeranden’ (vgl. 1 Kor. 10:21; Hebr. 13:15; 1 Petr. 2:5; Openb. 1:5vv.). Als op spontane wijze dankgebeden worden uitgesproken voor het volbrachte werk van Christus, als de liefde van de Vader en de Zoon wordt bezongen in liederen van lof en dank, als de harten van de gelovigen zijn vervuld met aanbidding die soms niet in woorden is uit te drukken, dan verrichten wij eredienst. Dan aanbidden wij de Vader in geest en waarheid (Joh. 4:23vv.). Dan dienen wij God door de Geest van God (Fil. 3:3). Dan naderen wij als priesters in het heiligdom, in de directe tegenwoordigheid van God, met een waarachtig hart en in volle zekerheid van het geloof (Hebr. 10:19vv.).

In meer algemene zin is trouwens het héle leven van een christen een lofofferdienst, een ‘eredienst’, die welgevallig is voor God. De Schrift zegt dit zelf: ‘Ik vermaan u dan, broeders, door de ontfermingen van God, dat u uw lichamen stelt tot een levende offerande, heilig, voor God welbehaaglijk, [dat is] uw redelijke dienst’ (Rom. 12:1). De NBG-vertaling gebruikt hier het woord ‘eredienst’. Ons leven in het vlees, ons bestaan in het lichaam, dienen wij helemaal aan God toe te wijden. Dat is onze redelijke eredienst, onze verstandelijke godsdienst. Het woord dat hier voor ‘offerande’ wordt gebruikt, betekent letterlijk ‘slachtoffer’. Het duidt elders de dierenoffers aan die onder het Oude Verbond werden geofferd. Tevens wordt het gebruikt voor het werk van Christus op het kruis als de vervulling van de levitische offeranden (Ef. 5:2; Hebr. 9:23). God heeft recht op ons leven, op onze toewijding, op onze dienst. Als verlost door het kostbare bloed van Christus zijn wij een volk dat uitsluitend aan God toebehoort, een koninkrijk van priesters en een heilig volk (vgl. Ex. 19:5-6; Tit. 2:14).

De parallel met Israël

In engere zin verstaan hebben de begrippen ‘eredienst’ en ‘offerdienst’ dus betrekking op de lofprijzing van God door Zijn volk. De parallel met Israël maakt dit duidelijk. Zoals Israël tot God naderde bij de tent van ontmoeting in de woestijn, en later bij de tempel in het Beloofde Land, om Hem met hun offeranden te dienen en te eren, zo mogen

christenen God ontmoeten in hun samenkomsten, Hem aanbidden en Hem hun offers van lof en dank aanbieden (vgl. 1 Kor. 14:25; 2 Kor. 6:16).

Vandaar dat de eredienst van Israël ook van grote typologische waarde voor ons is. De oudtestamentische offers wijzen op de verschillende facetten van het ene, volmaakte offer van Christus. En het brandofferaltaar wijst op Zijn heerlijke Persoon als het Centrum van de eredienst. Wanneer wij als gelovigen samenkomen om bij de tekenen van brood en wijn terug te denken aan Zijn offer, dan brengen wij God onze lofoffers, onze ‘slachtoffers van lof’. Zoals de Israëliet God ontmoette bij het brandofferaltaar in de voorhof, zo ontmoet de gelovige nu God de Vader en Christus bij de Avondmaalsviering aan de Tafel van de Heer (1 Kor. 10:16-18; Hebr. 13:10).

De bijbelse inhoud van het woord ‘eredienst’ wordt dus nader omschreven door woorden als lofofferdienst, priesterdienst en altaardienst. Bij de Avondmaalsviering komen de gelovigen als priesters bij de Tafel van de Heer – het ‘christelijke’ altaar waarmee wij verbonden zijn – om offeranden van lof en dank te brengen. Wij denken dan speciaal aan Christus als de Gestorvene, als het geslachte Lam. Dit brengt ons tot aanbidding nu al hier op aarde, zoals dat straks in de hemel voor altijd het geval zal zijn (zie Openb. 5:6vv.).

Christus, de Bedienaar van het heiligdom

Ongetwijfeld is Christus ook als de Opgestane in ons midden, als Degene die dood geweest is maar die nu levend is tot in alle eeuwigheid. Zó verscheen Hij namelijk op de eerste dag van de week aan Zijn discipelen en kwam Hij in hun midden (Joh. 20:19vv.; vgl. Openb. 1:18). Maar hierbij toonde Hij hun Zijn doorboorde handen en Zijn doorstoken zijde. Op die manier vroeg Hij aandacht voor de zichtbare tekenen van Zijn lijden en sterven. Evenzo herinnert Christus ons iedere eerste dag van de week – dus op de dag van Zijn opstanding uit de doden – bij de tekenen van brood en wijn aan de dood die Hij moest ondergaan. Wij verkondigen Zijn dood, totdat Hij komt om ons in te voeren in de eeuwige rust.

Hij bepaalt ons door de werking van Zijn Geest bij de geweldige resultaten van Zijn werk. Daarbij heft Hij Zelf de lofzang aan in het midden van de Gemeente, tot eer van God de Vader (Hebr. 2:12; vgl. Ps. 22:23). Als ware ‘priesterzonen’ en ‘tempelzangers’ bezingen wij Gods lof. Christus Zelf is onze Hogepriester, die dienst verricht in het hemelse heiligdom; en wij mogen door Hem als een heilig priesterdom met onze lofoffers tot God naderen.

In de kerken van de Reformatie ligt grote nadruk op de bediening van Gods Woord; het aspect van de gezamenlijke offerdienst is daar sterk bij ten achter gesteld. Het katholieke altaar is vervangen door de kansel, de predikstoel. Wanneer de lofofferdienst en de Avondmaalsviering weer centraal worden gesteld in het gemeentelijk leven, kan men trouwens ook in eenzijdigheden vervallen, bijvoorbeeld doordat men de woordbediening of andere samenkomsten zoals een bidstond of bijbelstudiesamenkomst gaat onderwaarderen.

WAT DOET ZE NU?

OVER BIJBELJOURNALING

Carien Bus-Spoor

Ik denk dat het al is begonnen op de zondagschool. We hoorden een verhaal uit de Bijbel en kregen er een verwerkingsopdracht bij. Hierdoor waren we nog even bezig met het verhaal en bleef de lesstof beter hangen. Thuisgekomen lieten we onze creaties aan papa en mama zien en vertelden we wat we van de Heer geleerd hadden. Ook op school, tijdens onze studie of het werk maken we nog aantekeningen van wat we belangrijk vinden of graag willen onthouden. Waarom zouden we dat tijdens onze tijd met de Heer niet doen?

Bijbeljournaling is een praktische vorm van stille tijd houden, echt iets voor de doeners onder ons en mensen die leren door te schrijven, krabbelen of bezig zijn met hun handen.

In onze tijd met de Heer lezen we iets uit Zijn Woord en denken we erover na. In plaats van de Bijbel dicht te slaan en verder te gaan met ons leven, maken we wat we gelezen hebben concreet door middel van schrijven, tekenen, handletteren, schilderen, knippen en plakken. Het doel is natuurlijk niet om je Bijbel zo snel mogelijk vol te kladden, maar om tijd met God door te brengen door een verwerkingsopdracht bij wat je gelezen hebt te maken. Op dit manier is het niet een stukje tekst alleen, maar gaat het voor je leven, je maakt het je eigen.

Je kunt op verschillende manieren Bijbeljournaling doen, het gaat er maar net om wat er bij je past. Het begint met kijken naar de tekst of de woorden die er voor je uitspringen en het nadenken over wat je zegt of leert (wat de meesten

van jullie waarschijnlijk al jaren doen en nu toevallig een naam gekregen heeft). Dan kun je verder gaan met:

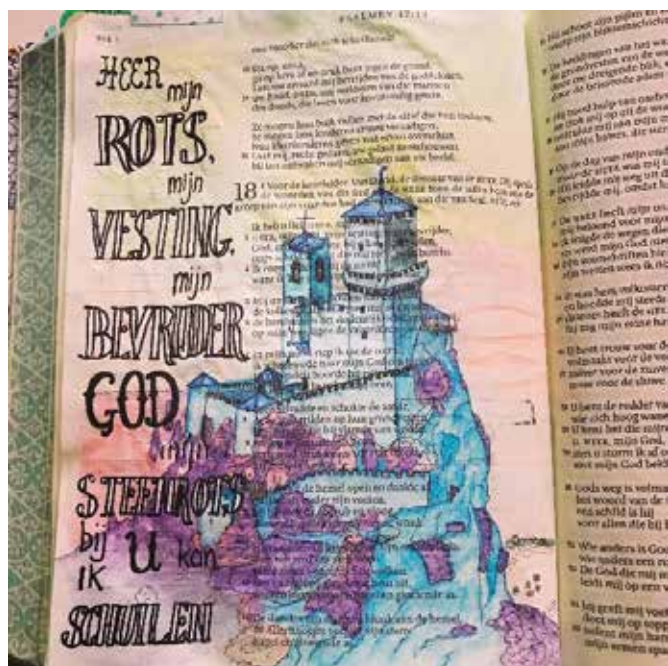
Bijbel-art-journaling:

tekenen/verven en handletteren in de kantlijn of over de hele Bijbelbladzijde. Het handigste is om te werken in een schrijfbijbel of een oude Bijbel die je niet meer dagelijks gebruikt. Heb je te weinig ruimte, dan kun je inlegvellen erin plakken. Zelf heb ik naast mijn studiebijbel een aparte inspiratiebijbel om in te werken.

Faith-booking:

als je het jammer vindt om in een Bijbel te werken, is dit misschien iets voor jou. Faith-booking is het verbeelden van bijbelteksten of liederen door te tekenen/verven en handletteren in blanco schrift of notitieboek.

Faith-journaling:

hierbij houd je een geloofsdagboek bij in een Bijbel, agenda, bullet-journal, blanco schrift of notitieboek, waar je opschrijft wat je gelezen hebt, wat je reflecties erop zijn, een dankgebed of persoonlijke les. Je kunt het aanvullen met foto's, tekeningen, gebeurtenis of les die je die dag geleerd hebt. Maar het mag ook zonder alle creatieve toeters en bellen. Het is wel gebruikelijk dat je ook een datum erbij zet. Zo krijg je een dagboek van je geloofsleven, waarin je terug kunt lezen.

Je hoeft natuurlijk niet elke dag uren lang bezig te zijn of altijd de meest perfecte creaties te maken. Het gaat om het Woord van God, de praktische lessen voor jou voor deze dag. Je kunt er de hele dag over doen, het hoeft niet in een kwartiertje of een dag af te zijn. Soms kan het een heel proces zijn voor er iets op papier staat. Maar als je dan iets hebt, is dat wel iets wat je met de Heer beleeft hebt en wat zeker een uitwerking zal hebben op je geloofsleven.

VAN DE WERKVLOER

REISVERSLAG HONG KONG, NIEUW ZEELAND EN SYDNEY

Ger en Willy de Koning

Verslag van onze reis naar Hong Kong, Nieuw-Zeeland en Sydney van 6 december 2018 tot 12 januari 2019.

Donderdag 6 december vertrokken we naar Hong Kong, waar we op zaterdag 8 december aankwamen. Dat was een dag later dan verwacht omdat we door drukte van het vliegverkeer boven Moskou niet konden landen. Toen we na een aantal extra rondjes boven Moskou op het vliegveld landden, zagen we dat ons vliegtuig naar Hong Kong net vertrokken was. Precies een etmaal later ging de volgende vlucht.

In Hong Kong werden we opgewacht door Lee, een jonge broeder, die ons naar ons onderkomen bracht. Het was fijn weer in Hong Kong te zijn. Het is niet het echte China, maar je proeft toch wel de sfeer. De volgende dag zijn we met Thomas naar de samenkomst gegaan, waar we met enkele gelovigen de Heer hebben geprezen en Zijn Woord hebben geopend. Na de dienst was er zondagschool met kinderen van buiten. De moeders kwamen ook, want het was een

soort kerstfeest. Zingen, spelletjes doen, een verhaal. Zo wordt het zaad van het evangelie uitgestrooid.

Er was ook een broeder met zijn gezin uit Singapore. Zij komen daar regelmatig op bezoek. De broeder gaat geregeld naar China. Het is vanuit Singapore mogelijk om China twee weken te bezoeken zonder dat daarvoor een visum nodig is. Hij spreekt Engels en Chinees en wil Engelse en Chinese vertalingen van mijn commentaren doorlezen en verbeteren. Dat is een gebedsverhooring.

's Avonds hebben we in een andere samenkomst John en Karen Short van de Christian Book Room ontmoet. Daar hebben we ook de vrouw van Thomas leren kennen. Na de samenkomst hadden we samen met Thomas een ontmoeting met broeder Joshua die de Chinese vertaling van het commentaar over de brief aan de Efeziërs verbetert. Thomas heeft hem en mij met elkaar in contact gebracht. We hadden elkaar niet eerder ontmoet. Nu konden we elkaar persoonlijk ontmoeten. Het was voor Thomas trouwens ook de eerste ontmoeting met hem.

Joshua (50+) heeft enkele weken geleden laten weten dat hij blaaskanker heeft. Dat was voor hem en zijn gezin een grote schok. Hij heeft verteld hoe het allemaal is verlopen en wat het behandelingsplan is. Hij ervaart de rust van de Heer in zijn hart. We hebben er samen voor gebeden dat de Heer die rust blijft geven en de behandeling zal zegenen. Die zal hij, zo mailde hij onlangs, aan het eind van deze maand in Mexico ondergaan. Begin februari hoopt hij weer terug te zijn.

De volgende dag, maandag, zijn we met Thomas naar de Christian Book Room gegaan. John was er niet, maar Karen heeft ons verteld dat de verzending van Chinese lectuur

naar China niet meer mogelijk is. Hoe het verder met de boekhandel zal gaan, blijft een vraag. Er is op dit moment niemand van wie hun bekend is dat ze dit werk zouden willen voortzetten. Als het de wil van de Heer is dat dit werk doorgaat, zal Hij wel iemand sturen.

We hebben gevraagd naar de ervaringen van haar man John tijdens zijn gevangenschap in Noord-Korea, nu bijna vijf jaar geleden. John is toen gearresteerd omdat hij ergens een blaadje met een evangelieboodschap had achtergelaten. Er waren drie aanklachten tegen hem:

1. Hij had christelijke lectuur verspreid;
2. Hij wilde Noord-Koreanen tot het christendom bekeren;
3. Hij had de grote leider beledigd door dit te doen op zijn verjaardag.

Op aanklacht 1 antwoorde John: Schuldig. Overal waar ik kom, laat ik zulke blaadjes achter. Op aanklacht 2 antwoordde John: Schuldig. Ik wil inderdaad dat ook Noord-Koreanen zich bekeren en tot geloof in de Heer Jezus komen. Op aanklacht 3 antwoordde John: Niet schuldig. Ik ben volslagen apolitiek.

Hij werd dagelijks verhoord en moest zijn hele levensloop tot in detail opschrijven. Door een wonder van de Heer werd hij na vijftien dagen plotseling op een vliegtuig naar Beijing gezet. Hij staat uiteraard op de zwarte lijst van NK.

Voor wie Engels leest: er staat in een Australische krant een verslag van het enige interview dat John over zijn verblijf in Noord-Korea heeft gegeven: [Klik hier](#). Karen zei dat het een goede weergave van de gebeurtenissen is.

‘s Avonds zijn we uit Hong Kong vertrokken en via een overstap in Brisbane, Australië, dinsdag 11 december in Christchurch op het Zuidereiland aangekomen. We hebben door de goedheid van de Heer het van tevoren opgestelde rondreisprogramma grotendeels kunnen uitvoeren. We zijn op het Zuidereiland behalve in Christchurch ook nog in Timaru geweest.

Op het Noordereiland zijn we achtereenvolgens in Wellington, Hastings, Rotorua, Foxton (family camp, waar we ook oud en nieuw hebben ‘gevierd’), Taupo en Auckland geweest. We hebben tijdens onze reizen van plaats naar plaats ook mogen genieten van de prachtige natuur.

Waarvan we bovenal hebben genoten, is de gemeenschap met en de gastvrijheid van de gelovigen. We hebben veel uit Gods Woord met elkaar mogen delen. Dat gebeurde in samenkomsten in de genoemde plaatsen – in het openbaar en in de huizen –, tijdens het family camp en in persoonlijke gesprekken. Er zijn ook zorgen met elkaar gedeeld. Die zorgen zijn er, zowel in de plaatselijke gemeente als in de gezinnen. Je weet dat ze er zijn, net als overal, maar door het met elkaar te delen komt het dichtbij. We hebben ze met ons meegenomen en kunnen er meer gericht voor bidden.

Wat niet was ingepland, waren de verzoeken in meerdere plaatsen om iets te vertellen over onze bezoeken aan China. Achteraf gezien, kunnen we zeggen dat dit als een rode draad door de bezoeken heen is gaan lopen. Het heeft ons allebei zeer bemoedigend, temeer omdat een bezoek aan China de afgelopen twee jaar niet mogelijk was. De andere kant is dat daardoor dit bezoek aan Nieuw-Zeeland mogelijk was. De voorbede die dit heeft opgeleverd, zal zeker door de Heer, op welke wijze ook, worden verhoord ten gunste

van Zijn volk in China.

Wat bijzonder bemoedigd heeft, is de betrokkenheid van oudere gelovigen. Meerderen van hen zijn actief in voorbede. Het is niet van: als je niets meer kunt doen, kun je altijd nog bidden, een soort troostprijs voor thuisblijvers. Nee, ze hebben regelmatige bidstonden voor allerlei werk voor de Heer, waarover ze ook graag geïnformeerd worden. Tijdens een bezoekje van zuster Marion (88) in Timaru, aan een oude blinde zuster van rond de 90 jaar, vertelde Marion haar over de avond die over China was belegd. De oude zuster kon er niet bij zijn, maar ze zei: ‘Laten we er nu meteen voor bidden.’ Zo hadden deze twee oude zusters gebedsgemeenschap. Dit is een mooi en stimulerend voorbeeld voor jonge gelovigen. Je bidt ook wanneer je oud geworden bent als je dat van jongs af aan hebt gedaan. Jong geleerd, is oud gedaan.

Tijdens het Foxton family camp hebben we via Ray Irons, die al vele jaren de Filipijnen bezoekt om daar werk voor de Heer te doen, kennisgemaakt met een jonge broeder, Abèl, die in de Filipijnen woont. We hebben gesproken over de mogelijkheid om de commentaarserie Rotsvast van Romeinen tot en met Openbaring in het Filippino te vertalen en digitaal beschikbaar te maken. Abèl wil dit werk voor de Heer en de Zijnen op zich nemen. Dit is een project om voor te bidden.

Op maandag 7 januari zijn we van Auckland naar Sydney gevlogen. We hebben daar kennisgemaakt met en gelogeerd bij Alan en Bronya Homan. Zij bidden regelmatig voor het werk van de Heer, ook voor China, en wilden daar graag wat over horen. Dat is woensdagavond gebeurd. We hebben toen ook nog een aantal andere broeders en zusters ontmoet.

Alan heeft van allerlei presentaties van het werk van de Heer dvd's en cd's gemaakt om daardoor de betrokkenheid van belangstellende gelovigen bij het veelzijdige werk van de Heer te stimuleren en te vergroten. Van de avond over China heeft hij ook een dvd en cd gemaakt. Hij schrijft in een bericht daarover: Als u een gratis dvd of cd wilt hebben, stuur dan aub een e-mail aan ahoman@bigpond.net.au met daarin uw keus en uw postadres. We zijn de Heer dankbaar voor de tijd die we bij hen mochten zijn.

Ik heb ook regelmatig de gelegenheid gehad om de nieuwe website [kingcomments](#) te promoten, waarop sinds kort de Engelse vertaling van de commentaren over Spreuken en Romeinen tot en met Openbaring beschikbaar zijn. Als de Heer het geeft, zullen er in de loop van de tijd regelmatig nieuwe commentaren aan worden toegevoegd. Geef de website graag door aan uw Engelssprekende contacten. Als er bij die contacten iemand is die wil meehelpen met het vertalen van een commentaar, dan hoor ik dat graag.

Op zaterdag 12 januari zijn we na een lange, maar voorspoedige reis, weer behouden in Nederland teruggekeerd.

We zijn dankbaar voor alle gebeden die voor ons tijdens deze reis zijn gedaan. De Heer heeft ze verhoord. We hebben de kracht van de voorbede ervaren. Het zou fijn zijn als u de gelovigen in Nieuw-Zeeland en Australië, samen met de gelovigen in Hong Kong en China, met enige regelmaat in uw voorbede voor de troon van de genade brengt.

Gerard Kramer

Een uitsluitend door Paulus gebruikt Grieks woord voor 'leiding geven' is *proïstamai*. Dit betekent letterlijk 'gaan staan voor', 'vooraan gaan staan' – en dat is precies wat iemand doet die leiding geeft.

Toch zullen we zien dat dit woord, als het om goede werken gaat, vertaald moet worden met 'zich toeleggen op', 'zorg dragen voor'. Hoe kan dit?

Bij leiders denken we uiteraard aan voorop lopen: een leider wijst de weg en loopt daarom voorop. Dat doet een legerleider letterlijk en een politiek leider in figuurlijke zin. Maar interessant is dat ook een *lijfwachter* van een koning of keizer 'vooraan staat', of 'voor iemand staat' – niet om de leiding over te nemen, maar om de betrokkene met zorg te beschermen! Het mooie is dan ook dat – tegen de tijd dat Paulus dit woord gaat gebruiken – beide noties in het woord doorklinken. Het gaat zowel om *leiderschap* en *bestuur* als om *zorgzaamheid* en *bescherming*; en dat laatste betreft niet alleen mensen. Maar als het om mensen gaat, is duidelijk welk type leiderschap de apostel voor ogen staat: het leiderschap van een herder, oftewel pastorale zorg en leiding.

We zullen nu de acht plaatsen waar Paulus dit woord gebruikt, langs lopen:

Romeinen 12:8

'wie *leiding geeft*, in ijver'. Deze vermaning staat ingeklemd tussen 'wie meedeelt, in eenvoudigheid' en 'wie barmhartigheid bewijst, in blijmoedigheid', en wordt dus in één adem genoemd met mededeelzaamheid en barmhartigheid. Daartussen valt christelijk leiderschap dus niet uit de toon: als het goed is, integendeel!

1 Tessalonicenzen 5:12-13

'Wij vragen u, broeders, hen te erkennen die onder u arbeiden en u *leiding geven* in de Heer en u terechtwijzen, en hen zeer hoog te achten in liefde om hun werk'. Alleen wie op deze wijze zorgzaam leiding geven, verdienen het erkend en *in liefde* hoog geacht te worden.

1 Timoteüs 3:4-5

Hier wordt over de opziener o.a. gezegd dat hij moet zijn: 'iemand die zijn eigen huis goed *bestuurt* (...) Maar als iemand zijn eigen huis niet weet te *besturen*, hoe zal hij zorg dragen voor de gemeente van God?'. Ook een vader van een gezin vertelt, als het goed is, niet alleen wat er moet gebeuren, maar geeft ook liefdevolle zorg en bescherming aan zijn gezinsleden. Een man die als vader niet goed functioneert, is niet geschikt om leiding te geven in de gemeente van God.

1 Timoteüs 3:12

Ook de *dienaars* of *diakenen* moeten 'hun kinderen en hun eigen huizen goed *besturen*'.

1 Timoteüs 5:17

'Laat de oudsten die goed *besturen*, dubbele eer worden waard geacht, vooral zij die arbeiden in woord en leer'. Dat betekent dat het bestuur ook correct moet plaatsvinden, oftewel dat de lijnen die de oudsten voor de gemeente uitzetten, door hen ook leerstellig correct moeten kunnen worden verwoord. Oftewel: leiderschap moet ook toetsbaar zijn aan de Schrift!

Titus 3:8

'Het woord is betrouwbaar, en ik wil dat je op deze dingen aandringt, opdat zij die God geloven, ervoor zorgen *zich toe te leggen op goede werken*': de goede werken moeten dus met zorg worden nagestreefd.

Titus 3:14

'En laten ook de onzen leren *zich toe te leggen op goede werken* voor de noodzakelijke behoeften, opdat zij (d.w.z. de onzen) niet onvruchtbaar zijn'. Ook hier moeten de goede werken met zorg worden nagestreefd. Die werken zijn namelijk de vrucht waaraan mensen kunnen zien dat wij gelovigen zijn. Dat kunnen we kennelijk niet vanzelf: het is een leerproces.

HET HOGLIED

DEEL 49 - DE HOOGSTE TAAL VAN DE LIEFDE

Ger de Koning

Ogen, wangen en lippen van de Bruidegom

'Zijn ogen zijn als duiven bij waterstromen, badend in melk, zittend bij een volle bron. Zijn wangen zijn als een bed met specerijen, als torentjes met kruiden. Zijn lippen zijn als lelies druipend van vloeiende mirre' (Hoogl. 5:12-13).

De bruid vervolgt haar beschrijving van de bruidegom met *'zijn ogen'* (vs. 12). Om iemands ogen te zien moet men dicht bij de persoon zijn. De ogen worden wel de *spiegel van de ziel* genoemd.

Als je iemand diep in de ogen kijkt, kun je veel lezen van wat er in hem omgaat, of iemand vrolijk is of verdriet heeft.

De bruid vergelijkt zijn ogen met *'duiven'*. Dat betekent dat zijn ogen worden gekenmerkt door wat duiven kenmerkt. Duiven symboliseren oprechtheid en eenvoudigheid en trouw (Matt. 10:16).

Bij de Heer Jezus zien we dat in volmaaktheid. Zijn oogopslag was altijd recht vooruit (Spr. 4:25). Meerdere keren lezen we van Hem dat Hij Zijn ogen naar de hemel heeft opgeheven (Joh. 11:41; 17:1). Zijn ogen waren altijd op de Vader gericht. Hij had om zo te zeggen altijd 'oogcontact' met Zijn Vader. Hij zag nooit iets verkeerd en keek ook nooit op een verkeerde manier. Eva heeft dat wel gedaan, waardoor de zonde in de wereld is gekomen. De Heer Jezus heeft Zich steeds door Zijn Vader – door alles wat Hij zei – laten leiden. Dat wordt weergegeven door de uitdrukking: *'bij waterstromen'*.

De Heer Jezus leefde steeds bij het Woord van God (Matt. 4:4). Dat Woord was voor Hem een verkwikking (Ps. 110:7). Met die verkwikking verkwikt of herstelt Hij ook anderen, die door de zonde vermoeid zijn. Zo heeft Hij Petrus aangekeken, nadat die Hem drie keer had verloochend. Daardoor wordt Petrus aan het woord herinnerd dat de Heer

tot hem heeft gesproken. Dat breekt zijn hart, waardoor de weg naar herstel wordt geopend (Luc. 22:61).

Nog is de bruid niet klaar met de beschrijving van de ogen van de bruidegom. Ze ziet zijn ogen *'badend in melk, zittend bij een volle bron'*. Het oogwit van de oogkas vergelijkt de bruid met melk. Aan melk is de gedachte aan overvloed, reinheid, zuiverheid en gezond voedsel verbonden. Israël is een land dat overvloedt van melk en honing. Melk is ook een beeld van het gezonde voedsel van Gods Woord (1 Petr. 2:2). De omschrijving *'zittend bij een volle bron'* straalt rust uit. Dit geeft een beeld van de volle gemeenschap van de Heer met Zijn Vader. Zijn ogen dwalen niet, gaan ook niet schichtig heen en weer. Zijn ogen zijn altijd op Zijn Vader gericht. Vanuit de gemeenschap met de Vader gaan Zijn ogen ook naar de discipelen (Luc. 6:20), en naar de menigten (Matt. 14:14; Joh. 6:5).

Het is goed om de ogen van de Heer Jezus te kennen en erin te lezen wat hierin voor ons is. Het zijn de ogen van *duiven*, wat ook herinnert aan de Heilige Geest, Die in de gedaante van een duif op Hem is neergedaald. De Geest geeft aan Zijn ogen een glans, die aan waterstromen doet denken en een blik die aan de reinheid van melk doet denken. Zijn ogen zijn voor de Zijnen een bron vol van medegevoel.

Na de ogen wordt de blik gericht op Zijn *wangen*. Dan denken we eraan dat Hij Zijn wangen heeft gegeven aan hen die Hem de baard uitplukten (Jes. 50:6). Voor wie Hem kent, zijn die wangen *'als een bed met specerijen, als torentjes met kruiden'*. Zijn reactie op de smadelijke behandeling die Hem is aangedaan, is vol rust, als een bed. Hij heeft zwijgend geleden. En wat een lieflijke geur is er uit die rust tot God omhoog gestegen, als de geur van specerijen! Hij werd eens veracht als de Weerloze, maar wordt daarom juist door God én de Zijnen bewonderd. De *'torentjes'* spreken van waakzaamheid. De Heer Jezus heeft Zich niet laten afleiden van de weg die Hij moest gaan. Hij is waakzaam gebleven tot heel Zijn werk was volbracht. Kruiden geven net als specerijen een aangename geur. Zijn waakzaamheid, het voortdurende letten op de Vader, is voor de Vader een welriekende geur geweest, een grote vreugde voor Zijn hart.

Hier wordt door de bruid verteld dat zij dat heeft in hem gezien. Hebben wij dat ook gezien in de Heer Jezus? We moeten naar Hem kijken, dat wil zeggen dat we het Woord lezen en over Hem nadenken. Als we nadenken over Zijn leven op aarde, zullen we steeds meer van Zijn Persoon leren kennen en Hem steeds meer gaan bewonderen. Hiervan zullen we dan ook getuigen tegenover anderen.

De bruid vergelijkt de lippen van de bruidegom met *'lelies druipend van vloeiende mirre'*. We lezen van de Heer Jezus dat op Zijn lippen *'genade is (...) uitgegoten'* (Ps. 45:3). De lelie is een beeld van teerheid in een omgeving van dorens (Hoogl. 2:1-2). De Heer Jezus heeft woorden van leven en bemoediging gesproken te midden van een volk dat wordt vergeleken met *'prikkel en dorens'* (Ezech. 2:6). In een weerbarstige, pijn veroorzakende wereld heeft Hij woorden van genade gesproken.

Die woorden staan niet in de krant, maar in Gods Woord en in de harten

van hen die Zijn woorden hebben aangenomen. Zij hebben ervaren zoals de bruid, dat Zijn woorden geen goedkope woorden zijn. Ze zijn doordrenkt van het lijden, dat Hij heeft willen ondergaan om die woorden te kunnen spreken. Daarvan spreekt de *'vloeiende mirre'*. Nooit heeft er iemand zo gesproken als Hij (Joh. 7:46). *'Allen gaven Hem getuigenis (...) over de woorden van de genade die uit Zijn mond kwamen'* (Luc. 4:22).

Hij kan met onze zwakheden meelijden doordat Hij op aarde hetzelfde heeft geleden als wij, met uitzondering van

de zonde (Hebr. 4:15). Nooit kloppen we bij Hem tevergeefs aan, als wij Hem onze problemen willen vertellen. Als we bij Hem komen met onze nood, staat Hij voor ons open en laat ons voelen dat Hij ons begrijpt. Dan zegt Hij tegen ons: *'Heb goede moed'* (Matt. 9:2, 22; 14:27; Marc. 10:49; Joh. 16:33; Hand. 23:11). Dit is zo'n woord van genade, waarmee Hij ons troost met de troost die Hij uit eigen ervaring kent.

EEN BLIK IN HET HEILIGDOM

SLOT

Jeffrey Brett

Het tweede en derde voorwerp in het Heilige zijn respectievelijk de tafel van de toonbroden en het reukofferaltaar.

De tafel van de toonbroden

Bijzonderheden over de tafel van de toonbroden lezen we in Exodus 25:23-30. We zullen een klein deel ervan citeren: 'U zult een tafel van acaciahout maken, twee el lang, één el breed en anderhalve el hoog. U zult die overtrekken met puur (zuiver) goud en er een gouden omlijsting omheen maken' (vers 23). En in vers 30 wordt tegen Mozes gezegd: 'En u zult op de tafel geregeld toonbrood leggen voor Mijn aangezicht'. De tafel was geplaatst tegenover de kandelaar, zodat het licht van de kandelaar erop zou schijnen.

De tafel was gemaakt van acaciahout, dat was overtrokken met zuiver goud. We hebben gezien dat de kandelaar was gemaakt van één stuk gedreven werk van één talent zuiver goud. Maar de tafel was gemaakt van hout én zuiver goud en de maten worden ons hier gegeven. Al deze specificaties hebben een betekenis en we moeten proberen het onderwijs ervan te begrijpen. Het hout toont de volmaakte mensheid van de Heer Jezus. Zoals we al zagen bij de kandelaar, wijst het zuivere goud op Zijn godheid. De toonbroden vertegenwoordigen de twaalf stammen van Israël, het complete volk van God; er ontbrak geen enkele stam. Er werd wierook op de broden gelegd, zodat ze aangenaam waren voor God. Dit spreekt van Christus als Mens. Hij leeft in de tegenwoordigheid van God. Hij is de Ene die aan God gelijk is, maar hier wordt Hij gezien als Degene die in staat is de gelovigen te dragen en op een God welgevallige wijze te ondersteunen.

De gouden tafel van de toonbroden van het Tempelinstituut te Jeruzalem

De enige afmeting waarop ik commentaar wil geven is de hoogte. De tafel had dezelfde hoogte als het verzoendeksel bovenop de ark, waarop het bloed werd gesprendeld op de Grote Verzoendag. Het was ook de hoogte van het rooster van het koperen altaar in de voorhof, waarop al de offeranden werden verbrand. We moeten begrijpen dat de gemeenschap die de gelovigen vandaag mogen genieten,

beantwoordt aan hun acceptatie in de tegenwoordigheid van God, en gebaseerd is op het volmaakte werk van de Heer Jezus op het kruis. Ik geloof dat de Heer Jezus naar deze gemeenschap verwijst in Zijn gebed in Johannes 17: 'opdat zij allen één zijn, zoals U, Vader, in Mij en ik in U, opdat ook zij in Ons <één> zijn, opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden' (Joh. 17:21). Deze gemeenschap wordt gedragen en ondersteund door de Heer Jezus, en niets kan die verbreken. We hebben er allemaal deel aan. Paulus verwijst ernaar als volgt in zijn eerste brief aan de Korintiërs: 'God is getrouw, door Wie u geroepen bent tot [de] gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus onze Heer' (1 Kor. 1:9). God ziet iedere gelovige als deelgenoot aan die wonderbare gemeenschap, die voor eeuwig blijft bestaan en die voor eeuwig tot Zijn eer en verheerlijking zal zijn.

Er rust echter wel een verantwoordelijkheid op ons om dit ook in de praktijk waar te maken. Paulus had dit in gedachten toen hij de Efeziërs vermaande met de woorden: '[en] u beijvert de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede' (Ef. 4:3). Als we ons zodanig gedragen dat de eenheid onder christenen teniet wordt gedaan, dan houden wij ons dus niet hieraan. Ook als wij zaken invoeren die niet het resultaat zijn van het sterven van de Heer Jezus en de aanvaarding van Zijn werk en Zijn bloed voor het aangezicht van God, zal de zegen van de aanwezigheid van de Heilige Geest evenmin ons deel zijn. Zo zullen we die gemeenschap eveneens missen, als wij dingen toevoegen die niet gegrond zijn op het werk van Zijn Zoon aan het kruis. Wij kunnen dit gemakkelijk doen door het invoeren van dingen die ons zo natuurlijk toeschijnen, die niet geestelijk maar vleeselijk zijn. Dit deed men in Korinte en Paulus moest twee brieven aan hen schrijven om hun onjuiste praktijk te corrigeren. Deze eenheid is een zeer krachtig getuigenis tegenover de wereld. De Heer Jezus zegt: '(...) opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden' (Joh. 17:21). Wat is de duivel succesvol geweest in het brengen van verdeeldheid onder gelovigen! Hij weet heel goed dat verdeeldheid en verschillen onder christenen hun getuigenis verzwakken.

Het reukofferaltaar

Het derde voorwerp in het Heilige was het reukofferaltaar. De details hiervan vinden we in Exodus 30:1-10. We willen enkele van deze verzen lezen: 'U zult een altaar, een offerplaats voor reukwerk, maken: één el lang en één el breed, zodat het vierkant is, en twee el zal zijn hoogte zijn: de horens zullen daarmee één geheel vormen. U zult het overtrekken met louter goud' (Ex. 30:1-3). Dan wordt in vers 6 en 7 tegen Mozes gezegd: 'U zult het zetten vóór het voorhangsel, dat vóór de ark der getuigenis is, vóór het verzoendeksel, dat boven de getuigenis is, waar Ik met u zal samenkomen. Aäron nu zal daarop welriekend reukwerk in rook doen opgaan'. Dit altaar bevond zich midden in het Heilige en stond direct vóór het voorhangsel naar het Heilige der Heiligen. Het werd geplaatst tussen de kandelaar aan de zuidkant en de tafel van de toonbroden aan de noordkant.

Het reukofferaltaar brengt ons de Persoon van de Zoon van God voor de aandacht als Degene die is opgevaren naar de hemel als onze grote Hogepriester. Het belangrijke thema van de brief aan de Hebrëërs is dat Jezus 'niet is ingegaan in [het] met handen gemaakte heiligdom (...), maar in de hemel zelf, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons' (Hebr. 9:24). Hij is daar voortdurend aan het pleiten voor ons, opdat wij zuiver en rein bewaard worden

bij onze wandel in de wereld en onze God mogen dienen. De apostel Johannes verwijst naar Hem als de Voorspraak, de Advocaat die onze zaak op zich neemt. Johannes schrijft in zijn eerste brief: 'Mijn kinderen, ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En als iemand zondigt, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus [de] Rechtvaardige; en Hij is [het] zoenoffer voor onze zonden' (1 Joh. 2:1-2).

Aäron moest iedere morgen en avond reukwerk ontsteken op dit altaar, wanneer hij de lampen van de kandelaar aanstak. Het vuur hiervoor werd van het koperen altaar in de voorhof genomen. Er zijn twee woorden in het Hebreeuws die in onze Bijbel worden vertaald met (ver) branden. Het ene betekent geheel verteren, zoals bij het zondoffer. Het andere 'in rook doen opgaan'. De laatste betekenis is hier gebruikt. Er moest een voortdurende geur van zoete parfum in het Heilige zijn. Als we de drie meubelstukken met elkaar verbinden, krijgen we een beeld van de dienst die voortdurend werd onderhouden tot Gods welbehagen. Laten we ons de vraag stellen als wij met andere christenen samenkomen, of het nu is tot gebed en het lezen en overdenken van het Woord van God, dan wel voor lofprijzing en aanbidding: Is hier altijd de lieflijke reuk van Christus aanwezig, die alles kenmerkt wat we zeggen en doen?

Reukwerk wordt in de Bijbel vaak gebruikt als een beeld van gebed, voorbede en aanbidding. Dit is een heel belangrijk aspect van het leven van de christen. Paulus schreef aan Timoteüs: 'Ik vermaan dan allereerst dat smekingen, gebeden, voorbiddingen en dankzeggingen gedaan worden voor alle mensen' (1 Tim. 2:1). Terwijl het gouden altaar spreekt van de Persoon en het werk van Christus, hebben wij als priesters ook de verantwoordelijkheid om deel te nemen aan de dienst voor God in het heiligdom. Kijkend naar het geheel van het Heilige, kunnen we hier leren dat als het licht van de waarheid van God wordt onderhouden door het volk van God en als dit gebeurt in de eenheid van de gemeenschap die gebaseerd is op Gods Woord, dit ook alleen kan plaatsvinden als gevolg van gebed en voorbede. We kunnen niet teveel bidden! Het is de band van het geloof tussen onszelf en God, die ons dagelijks in contact houdt met Hem en ons de kracht geeft welgevallig voor Hem te wandelen.

